JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ANTONIO TIZZANO

16 päivänä syyskuuta 2004 [1]

1. Nyt esillä olevassa asiassa Eduardo Vieira, SA -niminen espanjalainen yhtiö (jäljempänä SAEV tai valittaja) vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-44/01, T-119/01 ja T-126/01, Eduardo Vieira, SA ym. vastaan komissio, 3.4.2003 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio), [2] jolla kyseinen tuomioistuin hylkäsi Vieiran nostaman kanteen 19.3.2001 tehdystä komission päätöksestä, jolla komissio vähensi tukea, joka oli myönnetty hankkeelle ARG/ESP/SM/26-94, jonka tarkoituksena oli perustaa yhteisön ja Argentiinan tasavallan välisessä merikalastussuhteita koskevassa sopimuksessa [3] tarkoitettu yhteisyritys (jäljempänä riidanalainen päätös). [4]

I Sovellettavat oikeussäännöt

Euroopan talousyhteisön ja Argentiinan tasavallan välisiä merikalastussuhteita koskeva sopimus

2. Nyt esillä olevassa asiassa on ensisijaisesti tutkittava Euroopan talousyhteisön ja Argentiinan tasavallan välisiä merikalastussuhteita koskevaa sopimusta (jäljempänä kalastussopimus), joka hyväksyttiin yhteisön puolesta 28 päivänä syyskuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3447/93 (EYVL L 318, s. 1). [5]

3. Kalastussopimuksen tavoitteet mainitaan sopimuksen 5 artiklan 1 kohdassa, jossa määrätään seuraavaa:

"Sopimuspuolet laativat edellytykset yritysten, joiden pääoma on peräisin yhdestä tai useammasta yhteisön jäsenvaltiosta, sijoittautumiselle Argentiinaan ja yhteisyritysten

1 — Alkuperäinen kieli: italia.

2 — Kok. 2003, s. II-1209.

3 — Euroopan talousyhteisön ja Argentiinan tasavallan välisiä merikalastussuhteita koskeva sopimus (EYVL 1993, L 318, s. 2).

4 — Päätös K(2001) 680 lopullinen, ei julkaistu.

5 — EYVL L 318, s. 1.

ja väliaikaisten yhteisyritysten, joihin kuuluu argentiinalaisia ja yhteisön laivanvarustajia ja joiden tarkoituksena on Argentiinan kalavarojen yhteinen hyväksikäyttö ja tarvittaessa jalostus, perustamiselle kalastusalalla pöytäkirjassa n:o I ja liitteissä I ja II laadittujen edellytysten mukaisesti."

4. Kalastussopimuksen 2 artiklan e alakohdan mukaan "yhteisyrityksellä" (jäljempänä myös joint venture) tarkoitetaan "yksityisoikeudellista yritystä, jonka muodostavat yksi tai useampi yhteisön laivanvarustaja ja yksi tai useampi argentiinalainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joita yhdistää yhteisyrityssopimus; yhteisyrityksen tarkoituksena on käyttää hyväksi ja tarvittaessa jalostaa Argentiinan kalavaroja ensisijaisesti yhteisön markkinoille suuntautuvien toimitusten näkökulmasta".

5. Kalastussopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan yhteisyrityksen perustaminen edellyttää pääsääntöisesti sitä, että yhteisön aluksia siirretään argentiinalaisille yrityksille ja että ne näin ollen poistetaan yhteisön rekisteristä.

6. Kalastussopimuksen 6 ja 7 artiklassa määrätään, millä tavoin valitaan ne yhteisyritysten perustamishankkeet, joille voidaan myöntää yhteisön taloudellista tukea. Tältä osin ratkaisevan tärkeä asema on kalastussopimuksen 10 artiklassa määrätyllä sekakomissiolla, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa yhteisyritysten perustamishankkeiden arviointi (viides luetelmakohta), tukikelpoisten hankkeiden suosittelu (kuudes luetelmakohta) ja lisäksi sen on "valvottava hankkeiden hallintaa ja niiden edistämiseen 7 artiklassa tarkoitettuja taloudellisia tukia ja avustuksia — — " (kahdeksas luetelmakohta).

7. Rahoitettavien hankkeiden valintatavoista määrätään tietyissä kalastussopimuksen liitteissä ja pöytäkirjoissa, joihin kalastussopimuksen edellä mainituissa 6 ja 7 artiklassa viitataan. Kalastussopimuksen liitteessä III (jonka otsikko on "Hankkeiden valintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja perusteet") määrätään, että hankkeet esitetään komissiolle jäsenvaltioiden välityksellä, "yhteisön lainsäädännössä tätä tarkoitusta varten annettujen määräysten mukaisesti" (liitteessä III oleva 2 kohta). Komissio esittää sitten luettelon tukikelpoisista hankkeista edellä mainitulle sekakomissiolle, joka arvioi niitä ja suosittaa Argentiinan ja yhteisön toimivaltaisille viranomaisille tukikelpoisten hankkeiden hyväksymistä (liitteessä III olevat 3, 4 ja 5 kohta).

8. Yksityiskohtaiset säännöt taloudellisen tuen myöntämisestä hyväksytyille hankkeille sisältyvät puolestaan kalastussopimuksen

pöytäkirjaan N:o 1, jonka otsikko on "Euroopan talousyhteisön ja Argentiinan tasavallan hallituksen välisiä merikalastussuhteita koskevassa sopimuksessa määrätty taloudellinen tuki ja kalastusmahdollisuudet".

Argentiina ilmoittaa näiden varojen käytöstä sekakomissiolle.

— —

9. Kyseisen pöytäkirjan 3 artiklassa määrätään seuraavaa:

4. Yhteisön laivanvarustajalle annettavan yhteisön tuen hakumenettelyä ja maksutapoja koskevien, 1 kohdassa annettujen määräysten on oltava yhteisön lainsäädännön asiaa koskevien määräysten mukaisia — —."

"1. Yhteisö antaa — — taloudellista tukea yhteisyritysten — — perustamiseen. Tämä — — taloudellinen tuki on tarkoitettu yhteisön laivanvarustajalle ja sen tarkoituksena on kattaa osa hänen taloudellisesta osallistumisestaan yhteisyrityksen muodostamiseen — — tai vastaavien alusten poistamiseen yhteisön rekisteristä.

Kalastusalan yhteisyrityksiä koskeva yhteisön lainsäädäntö

10. Kalastussopimuksella ja sen liitteillä käyttöön otetun oikeudellisen kehyksen lisäksi merkityksellisiä nyt esillä olevassa asiassa ovat myös muutamat yhteisön asetukset, joissa vahvistetaan yhteisön kalastusalan interventioita koskevat yleiset toimintatavat.

2. Yhteisyritysten perustamisen ja kehittämisen edistämiseksi yhteisö myöntää Argentiinassa perustetuille yhteisyrityksille taloudellisen avustuksen, joka vastaa 15 prosenttia yhteisön laivanvarustajalle myönnetystä määrästä. Tämän käyttöpääomana myönnettävän taloudellisen tuen maksaa Argentiinan toimivaltainen viranomainen, joka laatii sen käytön ja hallinnon edellytykset.

11. Tämän asian kannalta erityisen tärkeä on rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointi-

pankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta 19 päivänä joulukuuta 1988 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4253/88 (jäljempänä asetus N:o 4253/88). [6]

12. Asetuksen N:o 4253/88 24 artiklassa säädetään, että "jos toiminnan tai toimenpiteen toteuttaminen ei ilmeisesti oikeuta siihen myönnettyyn rahalliseen tukeen tai osaan siitä, komissio tekee tapauksesta aiheellisen tutkimuksen" (ko. artiklan 1 kohta), jonka perusteella se "voi vähentää asianomaiseen toimintaan tai toimenpiteeseen annettua tukea tai pidättää sen, jos tutkimus paljastaa epäsäännöllisyyksiä tai sellaisen huomattavan muutoksen, jolle ei ole pyydetty komission hyväksyntää ja joka vaikuttaa toiminnan tai toimenpiteen laatuun tai niihin olosuhteisiin, joissa ne pannaan täytäntöön" (ko. artiklan 2 kohta).

13. Lisäksi on mainittava yhteisön kalastus- ja vesiviljelyalaa sekä niiden tuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevien rakenteellisten tukitoimenpiteiden perusteista ja edellytyksistä 21 päivänä joulukuuta 1993 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 3699/93 (jäljempänä asetus N:o 3699/93). [7]

14. Rajoittaudun mainitsemaan vain tämän asian kannalta merkitykselliset seikat ja muistutan, että viimeksi mainitun asetuksen 8 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden toimista, joilla pyritään edistämään alusten romuttamista, niiden siirtämistä pysyvästi kolmanteen maahan tai niiden siirtämistä muuhun kuin kalastuskäyttöön. Sen 9 artiklassa puolestaan säädetään yhteisyritysten perustamiseen kannustavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

15. Asetuksen N:o 3699/93 liitteessä IV vahvistetaan niiden palkkioiden enimmäismäärät, jotka voidaan maksaa asetuksen 8 ja 9 artiklassa määrättyihin tarkoituksiin. Tässä liitteessä olevan 1.1 kohdan a alakohdassa säädetään, että romutuspalkkiot ja palkkiot yhteisyritysten perustamista varten eivät saa ylittää määriä, jotka lasketaan romutetun tai luovutetun aluksen ominaispiirteiden mukaan liitteenä olevaa taulukkoa soveltaen. Saman kohdan b alakohdassa säädetään, että palkkiot pysyvästä siirrosta eivät voi ylittää a alakohdassa tarkoitettuja romutuspalkkioiden enimmäismääriä alennettuna 50 prosentilla.

16. Lopuksi palautan mieliin kalastus- ja vesiviljelyalan rakenteiden kehittämistä ja sovittamista koskevista yhteisön toimista 18 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4028/86 (jäljempänä asetus N:o 4028/86). [8] Vaikka tämä

6 — EYVL L 374, s. 1. Tätä asetusta on muutettu asetuksella (ETY) N:o 2082/93 (EYVL L 193, s. 20).

7 — EYVL L 346, s. 1.

8 — EYVL L 376, s. 7. Tätä asetusta on muutettu seuraavilla asetuksilla: 20.12.1990 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3944/90 (EYVL L 380, s. 1), 21.9.1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2794/92 (EYVL L 282, s. 3) ja 19.12.1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3946/92 (EYVL L 401, s. 1).

asetus on kumottu 1.1.1994 [9] lähtien eikä sitä siis voida soveltaa nyt esillä olevan asian tosiseikkoihin, eräs sen säännöksistä on palautettava mieliin, sillä yksi valitusperusteista nojautuu siihen.

17. Tarkoitan 44 artiklan 1 kohtaa, jossa säädetään, että komissio voi lykätä samassa asetuksessa tarkoitetuille yhteisyrityksille myönnettyjen taloudellisten tukien maksamista tai poistaa tuet taikka vähentää niitä, jos kyseistä hanketta ei toteuteta suunnitelmien mukaisesti. Komission on tuossa menettelyssä hankittava asiasta kalastusrakenteiden pysyvän komitean lausunto.

II Tosiseikat ja oikeudenkäynti

Riidan taustalla olevat tosiseikat, oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely ja riidanalainen päätös

18. Riidanalaisen tuomion tosiseikkoja koskevassa osassa todetaan seuraavaa:

"18 Kalastussopimuksen perusteella [SAEV] esitti hankkeen, joka koski SAEV:n ja argentiinalaisen laivanvarustajan muodostaman Vieira Argentina, SA -nimisen (jäljempänä VASA) yhteisyrityksen perustamista. Hankkeen mukaan tarkoituksena oli kalastaa hammasjääahvenimistä lajia. Hankkeeseen varattiin *Ibsa Cuarto* -niminen yhteisön alus, joka sai myöhemmin uuden nimen *Vieirasa XII.*

— —

25 Komissio hyväksyi 25.7.1995 tekemällään päätöksellä (jäljempänä 25.7.1995 tehty tukipäätös) [tai vain tukipäätös] taloudellisen tuen myöntämisen SAEV:n esittämään hankkeeseen (hanke ARG/ESP/SM/26-94) '— — [kalastus] sopimuksessa vahvistetuissa määräyksissä, asiaan soveltuvassa yhteisön lainsäädännössä ja liitteissä olevissa säännöksissä asetetuin edellytyksin' (1 artikla).

26 SAEV:lle myönnetty taloudellinen tuki, jonka suuruus on 1 881 936 ecua, määritetään 25.7.1995 tehdyn tukipäätöksen liitteessä I. — —.

27 Edelleen 25.7.1995 tehdyn tukipäätöksen liitteessä I todetaan seuraavaa:

9 — Ks. 20.7.1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2080/93 (EYVL L 193, s. 1) 9 artikla. Tällä asetuksella annettiin asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamissäännökset kalastuksen ohjauksen taloudellisten välineiden osalta.

'Tähän liitteeseen sisältyviä tietoja ei voida muuttaa ilman Argentiinan viranomaisten ja komission ennakkoon myöntämää lupaa'.

— —

29 Komissio maksoi 27.6.1996 tuen ensimmäisen osan (80 prosenttia).

30 *Vieirasa XII* -alus poistui 5.7.1996 lopullisesti Argentiinan vesiltä kalastaakseen kansainvälisillä vesillä.

31 SAEV teki 25.2.1997 tuen loppuosan maksamista koskevan hakemuksen."

19. Komissio ilmoitti 21.4.1998 päivätyllä kirjeellä valittajalle, että edellä mainitulla kalastusaluksen poistumisella Argentiinan vesiltä rikottiin kalastussopimuksen 5 artiklan 1 kohtaa ja tämän sopimuksen pöytäkirjassa N:o 1 olevan 3 artiklan 1 kohtaa. Tällä menettelyllä tehtiin nimittäin mahdottomaksi näissä määräyksissä tarkoitettu Argentiinan kalavarojen hyväksikäyttö. Komissio ilmoitti kuitenkin SAEV:lle, että tukea oli mahdollista vähentää, jos tämä yhtiö ei toimittaisi tyydyttäviä selityksiä, joilla rikkominen perusteltaisiin.

20. Koska komissio oli tyytymätön SAEV:n esittämiin perusteluihin, se teki riidanalaisen päätöksen, jossa se määräsi, että SAEV:n oli palautettava 419 446 euron suuruinen määrä (2 artikla). Tämä päätös ei sitä vastoin vaikuttanut VASA-nimiselle yhteisyritykselle myönnettyyn tukeen.

21. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen perusteluissa, että "[tuki]päätöksen — — 1 artiklan nojalla tuki myönnettiin — — [kalastus]sopimuksessa vahvistetuissa määräyksissä, asiaan soveltuvassa yhteisön lainsäädännössä ja liitteissä olevissa säännöksissä asetetuin edellytyksin". Komissio korosti erityisesti sitä, että "Argentiinaan perustettavien joint venture-yritysten tarkoituksena oli Argentiinan kalavarojen hyväksikäyttö" ja että "[SAEV:n] täyttämän ja allekirjoittaman yhteisön tukea koskevan hakemuslomakkeen B osan 3.2.1 kohdassa todetaan nimenomaisesti, että komissio myöntää taloudellista tukea ainoastaan sellaisiin hankkeisiin, joilla pyritään käyttämään hyväksi kyseessä olevan kolmannen maan suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluvien vesien kalavaroja". Vielä komissio totesi, että "*Ibsa Cuarto*

-niminen alus lopetti 5.7.1996 lukien kalastustoimintansa Argentiinan yksinomaisella talousvyöhykkeellä [jäljempänä ZEE] ja aloitti toimintansa uudelleen kansainvälisillä vesillä —— ilman, että se olisi kääntynyt asiassa ensin komission puoleen, ja ilman, että se olisi saanut tämän lupaa". [10]

Oikeudenkäynti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

22. Kuten valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, näillä perusteilla "komissio [totesi] tämän jälkeen [riidanalaisen] päätöksen 9 kohdassa, ettei SAEV [ollut] noudattanut taloudellisen tuen myöntämiselle asetettuja edellytyksiä. Komissio [suoritti] tämän jälkeen päätöksen 10–13 kohdassa kyseisen taloudellisen tuen vähentämistä koskevan laskelman. Se [totesi] aluksi, että SAEV:lla [oli] oikeus asetuksessa N:o 3699/93 vahvistettua taulukkoa soveltaen 688 187 euron suuruiseen tukeen sillä perusteella, että *Vieirasa XII* -alus on siirretty lopullisesti yhteisyritykselle. SAEV:lle 25.7.1995 tehdyllä tukipäätöksellä myönnetyn tuen loppuosa [oli] näin ollen 1 193 749 euroa (1 881 936 – 688 187). Koska *Vieirasa XII* -alus [oli toiminut] Argentiinan vesillä ainoastaan kahdentoista kuukauden ajan (alun perin sovitun 36 kuukauden sijasta), komissio [päätteli], että SAEV:lla [oli] oikeus saada ainoastaan kolmasosa sille alun perin varatusta 1 193 749 eurosta eli 397 916 euroa. Edellä mainitulla tavalla vähennetyn tuen kokonaismääräksi [jäi] siten komission mukaan 1 086 103 euroa (397 916 + 688 187). SAEV:n, joka oli saanut tuesta jo 80 prosenttia (1 505 549 euroa), oli näin ollen maksettava komissiolle takaisin 419 446 euroa". [11]

23. SAEV vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 8.6.2001 jättämällään kanteella 19.3.2001 tehdyn päätöksen K(2001) 680 lopull. kumoamista. Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että asiassa esitettiin seuraavat k anneperusteet: i) riidanalaisella päätöksellä ei ole oikeudellista perustaa tai sen oikeudellinen perusta on virheellinen (79–112 kohta); ii) hanketta ei ollut muutettu olennaisesti tavalla, joka olisi voinut olla peruste tuen vähentämiselle (113–135 kohta); iii) suhteellisuusperiaatetta on loukattu (136–154 kohta); iv) taloudellisen tuen vähentämistä koskevaa yhteisön lainsäädäntöä on sovellettu virheellisesti (155–164 kohta); v) menettelyn kohtuullista kestoa koskevaa periaatetta sekä luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteita on loukattu (165–185 kohta); vi) puolustautumisoikeuksia on loukattu (186–190 kohta).

24. Valituksenalaisella tuomiolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

10 — Tämä alaviite koskee vain italiankielistä versiota.

11 — Riidanalaisen päätöksen 41 kohta.

Oikeudenkäynti yhteisöjen tuomioistuimessa

25. SAEV on 16.6.2003 vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion ja velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut molemmissa oikeusasteissa.

26. Komissio on 15.9.2003 esittänyt työjärjestyksen 115 artiklassa tarkoitetun vastineen. Se vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin jättää tietyt valitusperusteet selvästi perusteettomina tutkittaviksi ottamatta ja että se hylkää muut perusteet; toissijaisesti se vaatii sitä hylkäämään kanteen kokonaisuudessaan; komissio vaatii myös, että valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27. Koska asianosaiset ovat luopuneet oikeudestaan suulliseen käsittelyyn, yhteisöjen tuomioistuin on päättänyt työjärjestyksen 44 a artiklan perusteella antaa ratkaisun suullista käsittelyä pitämättä.

III Oikeudellinen analyysi

28. SAEV vetoaa valituksensa tueksi kuuteen valitusperusteeseen. Se väittää eritoten, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä ratkaistessaan, i) mikä on riidanalaisen päätöksen oikeudellinen perusta, ii) millainen on sekakomission ja Argentiinan viranomaisten rooli, iii) miten asetuksen N:o 4028/86 44 artiklaa on taloudellisen tuen vähentämismenettelyssä sovellettava, iv) miten asetusta N:o 3699/93 on sovellettava laskettaessa määrää, jolla tukea vähennetään, v) onko ylivoimainen este olemassa, vi) onko komission lupa tarpeen Argentiinan kalastusvyöhykkeeltä poistumiseksi.

Ensimmäinen valitusperuste

29. Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin, jossa se toteaa, että "koska tuen myöntäminen oli oikeutetusti perusteltua muun muassa asetuksen N:o 4253/88 nojalla, komissio oli asiallisesti toimivaltainen nojautumaan riidanalaisessa päätöksessä myös kyseiseen asetukseen ja etenkin sen 24 artiklaan". [12]

30. Komissio väittää alustavasti, ettei tätä valitusperustetta pidä ottaa tutkittavaksi ja perustelee väitettään sillä, että siinä vain toistetaan valittajan jo ensimmäisessä oikeusasteessa esittämä peruste.

12 — Valituksenalaisen tuomion 94 kohta.

31. Tältä osin muistutan, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä EY 225 artiklaa, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäistä kohtaa ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa on tulkittava siten, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta tehdyssä valituksessa voida rajoittautua vain kertaamaan tai toistamaan sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa jo esitettyjä perusteita ja perusteluja, sellaisiakaan, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta tämä tuomioistuin on nimenomaisesti omaksunut eri näkemyksen, [13] paitsi jos valittaja kiistää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämän yhteisön oikeuden tulkinnan tai sen soveltamisen. [14]

32. Minusta vaikuttaa siltä, että nyt esillä olevassa asiassa valittaja ei kiistä ainoastaan sitä tulkintaa, jonka komissio riidanalaisen päätöksen tekohetkellä teki kalastussopimuksesta ja tukipäätöksestä, vaan myös tulkinnan, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa tehnyt näistä oikeussäännöistä.

33. Katson siis, että nyt käsiteltävänä oleva valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi.

34. Palaan aineelliseen kysymykseen ja palautan mieliin aluksi lyhyesti sen loogisen päättelyn, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on seurannut päätyessään näkemykseen, jonka mukaan asetusta N:o 4253/88 voitiin soveltaa tuossa yksittäistapauksessa (ks. edellä 29 kohta).

35. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin ensin todennut, että koska yhteisöllä on kalastussopimuksen mukaan toimivalta myöntää tukea yhteisyritysten perustamiseen, "sillä on oltava myös valtuudet vähentää kyseistä tukea, jos tuen myöntämiselle asetettuja edellytyksiä ei ole noudatettu". [15] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa edelleen, että tällainen päätelmä johtuu jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksille yhteisistä yleisistä oikeusperiaatteista, kuten periaatteesta, jolla kielletään perusteettoman edun saaminen, tai periaatteesta, jonka mukaan sopimuspuolten keskinäiset velvoitteet voidaan irtisanoa yksipuolisesti silloin kun toinen sopimuspuolista ei täytä velvoitteitaan. [16]

36. Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut sitä, annetaanko asetuksen N:o 4253/88 24 artiklalla, jolla kyseiset periaatteet saatetaan voimaan

13 — Yhdistetyt asiat C-199/01 P ja C-200/01 P, IPK-München v. komissio, tuomio 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-4627, 48 ja 49 kohta). Ks. myös asia C-174/97 P, FFSA ym. v. komissio, määräys 25.3.1998 (Kok. 1998, s. I-1303, 24 kohta) ja asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2125, 16 kohta).

14 — Em. yhdistetyt asiat IPK-München v. komissio, 50 kohta. Ks. myös asia C-210/98 P, Salzgitter v. komissio, 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5843, 43 kohta); em. asia Interporc v. komissio, tuomion 17 kohta ja asia C-488/01 P, Martinez v. parlamentti, määräys 11.11.2003 (Kok. 2003, s. I-13355, 39 kohta).

15 — Valituksenalaisen tuomion 85 kohta.

16 — Valituksenalaisen tuomion 86 kohta.

nyt kyseessä olevalla alalla, komissiolle erityinen toimivalta riidanalaisen päätöksen tekemiseen. [17]

37. Todettuaan ensin, että tukipäätös perustuu nimenomaisesti ainoastaan asetukseen N:o 3447/93, jolla kalastussopimus hyväksyttiin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että "kysei[sen] päätö[ksen] 1 artiklan 1 kohdassa todetaan kuitenkin, että tuki on myönnetty '— — [kalastus] sopimuksessa vahvistetuissa määräyksissä, asiaan soveltuvassa yhteisön lainsäädännössä ja liitteissä olevissa säännöksissä asetetuin edellytyksin'". [18]

38. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan "viittaus 'voimassa olevaan yhteisön lainsäädäntöön' on ymmärrettävä etenkin viittauksena asetukseen N:o 4253/88", koska sillä on "laaja soveltamisala", joka ulottuu myös rakennerahastojen erilaisten rahoitusvälineiden joukkoon kuuluviin "rakennepoliittisiin toimiin". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jatkaa, että "kalastussopimuksen nojalla yhteisyritysten perustamiseen myönnettävät taloudelliset tuet ovat rakennepoliittisia. Kuten tukipäätöksen toisessa perustelukappaleessa huomautetaan, yhteisyritysten perustaminen, mikä merkitsee yhteisön alusten siirtämistä ja uusien kalastusalueiden avautumista yhteisön laivanvarustajille, 'on yhteisön rakennepolitiikan tavoitteiden mukaista' kalastuksen alalla". [19] Tästä syystä komissio ei ollut erehtynyt, kun se sovelsi asetusta N:o 4253/88 nyt esillä olevassa yksittäistapauksessa.

39. Valittaja puolestaan katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että mainittuun viittaukseen "voimassa olevaan yhteisön oikeuteen" voitaisiin sisällyttää myös asetus N:o 4253/88.

40. Valittaja myöntää, että komissio voi yleisen oikeusperiaatteen nojalla vähentää tukea, jollei alun perin määrättyjä edellytyksiä ole noudatettu, mutta kiistää sen, että kalastussopimukseen sisältyisi tätä koskeva säännös todeten, että tukipäätöksessä mainitaan nimenomaisesti vain asetus N:o 3447/93. Koska kalastussopimus on tätä alaa sääntelevä lex specialis, siitä voidaan poiketa vain nimenomaisella lain säännöksellä. Koska tällaista säännöstä ja varsinkaan nimenomaista viittausta asetukseen N:o 4253/88 ei ole olemassa, tuota asetusta ei voida soveltaa, vaikka se onkin kalastusalan yhteisyrityksiin sovellettava lex generalis.

17 — Valituksenalaisen tuomion 87–89 kohta.

18 — Valituksenalaisen tuomion 90 ja 91 kohta. Suoraan lainattu osa sisältyy 91 kohtaan.

19 — Valituksenalaisen tuomion 92 kohta.

41. Sanon heti, ettei valittajan vastaväite vakuuta minua.

42. Vaikka näet haluttaisiinkin myöntää, että kalastussopimusta on pidettävä lex specialisina suhteessa asetukseen N:o 4253/88 sisältyviin, rakennepoliittisten toimenpiteiden rahoitusta koskeviin säännöksiin, on kuitenkin niin, että kuten tiedetään, erityislakia on tulkittava suppeasti ja että sillä voidaan poiketa yleislaista vain siltä osin ja silloin, kun sillä tosiasiallisesti ja nimenomaisesti säädetään sen kohteena olevasta alasta. Kaikilta muilta osin on sovellettava lex generalisia.

43. Meidän tapauksessamme on todettava, että kalastussopimuksella ei ainoastaan jätetä sääntelemättä nyt käsiteltävänä olevaa seikkaa, vaan viitataan suorastaan siihen, että "yhteisön laivanvarustajalle annettavan yhteisön tuen hakumenettelyä ja maksutapoja koskevien, 1 kohdassa annettujen määräysten on oltava yhteisön lainsäädännön asiaa koskevien määräysten mukaisia" (I pöytäkirjassa olevan 3 artiklan 4 kohta). Lisäksi tukipäätöksen 1 artiklassa viitataan "voimassa olevaan yhteisön lainsäädäntöön".

44. Jos tähän vielä lisätään se, että, kuten valittaja myöntää, mahdollisuudella vähentää epäasianmukaisesti käytettyjä tukia on ilmaistaan yleistä periaatetta ja ettei sopimuksella mitenkään voida katsoa edes implisiittisesti poikettavan tästä periaatteesta, minusta vaikuttaa siltä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut, että komissio on voinut laillisesti tehdä riidanalaisen päätöksen asetuksen N:o 4253/88 24 artiklan perusteella.

45. Valittajan tavoin ei myöskään voida väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen omaksumalla ilmaisun "voimassa oleva yhteisön oikeus" laajalla tulkinnalla aiheutettaisiin liiallista oikeudellista epävarmuutta tukien saajien keskuudessa. Toisin kuin valittaja haluaa uskotella, kyseisellä viittauksella ei tarkoiteta "mitä tahansa sääntelyä", vaan, kuten usein tällaisissa tapauksissa, asian kannalta merkityksellistä yhteisön lainsäädäntöä ja siihen liittyviä periaatteita, eli säännöksiä, jotka ovat täysin tunnettuja tai ainakin sellaisia, että huolellinen taloudellinen toimija voi ne helposti yksilöidä.

46. Edellä esitettyjen seikkojen valossa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi ensimmäisen valitusperusteen.

Toinen valitusperuste

47. Toisessa kahteen osaan jakaantuvassa valitusperusteessaan SAEV väittää, että

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei komissiolla olisi velvollisuutta neuvotella sekakomission (perusteen ensimmäinen osa) eikä yleensäkään Argentiinan viranomaisten (perusteen toinen osa) kanssa ennen kuin se vähensi tukea.

48. Valittajan esittämien perustelujen ymmärtämiseksi on syytä muistuttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 105 ja 106 kohdassa katsoneen, että "yhteisyritysten perustamista koskevien hankkeiden valinta ja arviointi kuuluu kalastussopimuksen kansainväliseen osaan. Tällaisten yritysten perustaminen on nimittäin yhteisön ja Argentiinan tasavallan välisen yhteistyön väline kalastuksen alalla. — — hankkeiden valinta sellaisenaan edellyttää sekakomissiossa tehtävää arviointia sekä niin yhteisön kuin Argentiinankin viranomaisten suostumusta.

Taloudellisen tuen myöntäminen yhteisön laivanvarustajille valittuihin hankkeisiin on sitä vastoin yhteisön yksipuolinen toimi, ja se kuuluu näin ollen kalastussopimuksen yhteisöä koskevaan osaan".

49. Valittaja kiistää tämän näkemyksen ja toteaa, että nämä kaksi osaa ovat molemmat välttämätön osa tuota sopimusta, jonka sekä yhteisö että Argentiinan viranomaiset ovat kokonaisuudessaan hyväksyneet, ja että näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämä, tästä poikkeava luonnehdinta on virheellinen. Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, tukipäätöstä ei siis voida pitää yhteisön yksipuolisena toimena, jonka tekeminen kuuluu komission yksinomaiseen toimivaltaan.

50. Tältä osin pohdin kuitenkin, voiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämä erottelu perustua tuohon sopimukseen. Tältä osin huomautan ensinnäkin, että vaikka onkin totta ja näin ollen ilmeistä, että kansainvälisen sopimuksen tosiasiallisen syntymisen välttämättömänä edellytyksenä on, että kaikki osapuolet ovat siitä yksimielisiä, tällä ei ole mitään tekemistä tämän sopimuksen tekemisessä sovellettavan toimivallan jaon kanssa. Sen ratkaiseminen, onko sopimuspuolten tuolloin tarpeen toteuttaa yhteinen toimi, vai vaaditaanko tällöin sitä vastoin, että joku sopimuspuolista toteuttaa tällaisen toimen, riippuu nimittäin kulloinkin merkityksellisten sopimusmääräysten tulkinnasta.

51. Nyt esillä olevassa asiassa on siis selvitettävä, onko nyt tutkittavana olevan sopimuksen osapuolten yhteinen, vaikkakin vain hiljainen, tahto sellainen, että vain toinen osapuoli on yksinomaisesti toimivaltainen

myöntämään taloudellisen tuen yhteisön laivanvarustajille valittuihin hankkeisiin.

52. Uskon, että kun rahoitettavia hankkeita koskevan sopimuksen säännöksiä tutkitaan huolellisesti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama analyysi voidaan todeta oikeaksi. Siitä ilmenee nimittäin, että tiettyjä tuon sopimuksen täytäntöönpanotoimia on uskottu yhteisölle, toisia taas Argentiinalle ja vielä muutamia "sopimuspuolille", toisin sanoen sekakomissiossa yhdessä toimiville yhteisölle ja Argentiinalle (ks. edellä 6 kohta).

53. Sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätään, että *"yhteisö* suosii —— yhteisön alusten sisällyttämistä Argentiinassa perustettuihin tai perustettaviin yrityksiin ——". Sen 6 artiklassa määrätään sitä vastoin, että *"sopimuspuolet* valitsevat —— [hankkeet]". Sopimuksen 7 artiklassa puhutaan *"sopimuspuolten* valitsemista hankkeista". Pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 3 artiklassa puolestaan määrätään, että *"yhteisö* antaa taloudellista tukea yhteisyritysten muodostamiseen" (1 kohta) ja erotetaan yhteisön laivanvarustajalle maksettu tuki yhteisyritykseen kuuluvalle varustajalle maksetusta tuesta. Kun ensin mainittu maksetaan yhteisön laivanvarustajalle (1 kohta) *"yhteisön lainsäädännön asiaa koskevien määräysten"* (4 kohta) mukaisesti, toiseksi mainitun myöntää yhteisö Argentiinan toimivaltaiselle viranomaiselle, *"joka laatii sen käytön ja hallinnon edellytykset. Argentiina ilmoittaa näiden varojen käytöstä sekakomissiolle"* (2 kohta).[20]

54. Kaiken tämän perusteella voidaan siis olettaa, että tukien myöntäminen yhteisön laivanvarustajille valittuja hankkeita varten on tosiasiallisesti sellainen tehtävä, joka sopimuksessa annetaan yksinomaan yhteisön viranomaisille.

55. Tätä päätelmää ei voida valittajan esittämin tavoin riitauttaa väittämällä, että kalastussopimuksen 10 artiklan kahdeksannessa luetelmakohdassa mainitaan, että sekakomission on "valvottava hankkeiden hallintaa ja niiden edistämiseen 7 artiklassa tarkoitettuja taloudellisia tukia ja avustuksia". Tässä viimeksi mainitussa artiklassa määrätään nimittäin, että tuet myönnetään pöytäkirjan n:o 1 määräysten mukaisesti ja tämän pöytäkirjan tuen myöntämismenettelyä koskevissa määräyksissä täsmennetään kunkin asiassa toimivan viranomaisen toimivalta. Kyseisellä pöytäkirjalla sekakomissiolle annetaan vain yhteisyrityksille myönnettyihin tukiin liittyviä tehtäviä, kuten edellä on todettu, ja tieteelliseen ja tekniseen yhteistyöhön liittyviä tehtäviä eikä siinä millään tavoin mainita yhteisön laivanvarustajille maksettuja tukia.[21]

20 — Kursivoinnit tässä.

21 — Ks. pöytäkirjassa n:o 1 olevan 4 artiklan 1 kohta.

56. Tämän vuoksi katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti päätellyt, että tuen myöntäminen on kalastussopimuksen toimeenpanoon liittyvä yksipuolinen toimi, joka kuuluu yhteisön viranomaisten yksinomaiseen toimivaltaan.

57. Tämän todettuani käsittelen valitusperusteen toista osaa, joka liittyy tukipäätöksen liitteen I ja erityisesti sen alaviitteessä olevan maininnan, jonka mukaan "tähän liitteeseen sisältyviä tietoja ei voida muuttaa ilman Argentiinan viranomaisten ja komission ennakkoon myöntämää lupaa", tulkintaa.

58. Valittaja väittää pääasiallisesti, että koska liitteessä vahvistetaan se määrä, joka yhteisön laivanvarustajalle on maksettava, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ollut väärässä todetessaan, että riidanalaista päätöstä i) "ei voida pitää päätöksenä, jolla muutetaan alkuperäiseen tuen myöntämistä koskevaan päätökseen 'sisältyviä tietoja' edellä mainitussa alaviitteessä tarkoitetulla tavalla", ii) on pidettävä itsenäisenä päätöksenä, "jolla määrätään seuraamus tuen myöntämiselle asetettujen edellytysten noudattamatta jättämisestä" ja jota tehtäessä ei ole tarpeen kuulla Argentiinan viranomaisia. [22]

22 — Ks. valituksenalaisen tuomion 110 kohta.

59. Komissio väittää, ettei toisen valitusperusteen tätä osaa voida tutkia pääasiallisesti samoista syistä, jotka on esitetty jo ensimmäisen perusteen yhteydessä (ks. edellä 30 kohta).

60. Samoista syistä, jotka olen esittänyt jo tuossa yhteydessä (ks. edellä 31 kohta ja sitä seuraavat kohdat), katson kuitenkin, että oikeudenkäyntiväite on hylättävä, koska valittajan esittämä valitusperuste koskee sitä tulkintaa, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on antanut riidanalaiselle säännökselle.

61. Aineellisen kysymyksen osalta ei ole vaikeaa myöntää, että se päättelytapa, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin noudattanut, vaikuttaa todellakin liian vastaansanomattomalta. Totean kuitenkin, että niihin päätelmiin, joihin se päätyy, on olennaisilta osiltaan yhdyttävä.

62. Minusta vaikuttaa siltä, että tukipäätöstä ja näin myös kyseistä liitettä tulkittaessa ei voida jättää huomiotta päätöksen oikeudellista yhteyttä kalastussopimukseen ja erityisesti niihin määräyksiin, joilla säännellään yhteisön ja Argentiinan viranomaisten toimivallan jakautumista sopimuksessa määrättyjen tukien hallinnoinnissa. Kuten edellä on

todettu, vaikka useat eri tahot vastaavatkin hankkeiden valinnasta ja arvioinnista, toimivalta tukien myöntämiseen yhteisön laivanvarustajille on varattu yksin komissiolle (ks. edellä 54–56 kohta).

63. Katson näin ollen, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että ainoastaan komissio voi tehdä riidanalaisen päätöksen mainitusta alaviitteestä huolimatta.

64. Edellä esitetyn valossa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää toisen valitusperusteen kokonaisuudessaan.

Kolmas valitusperuste

65. Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen, kun se on hylännyt väitteen, jonka mukaan komissio oli soveltanut asetuksen N:o 4028/86 44 artiklaa kuullessaan kalastusrakenteiden pysyvää komiteaa ennen tuen vähentämistä. Tällaisella soveltamisella rikotaan valittajan mielestä kalastussopimusta, jossa tälle komitealle ei anneta minkäänlaista tehtävää, ja se oli lisäksi ratione temporis perusteetonta, koska SAEV:n yhteisyrityksen hanke oli esitetty 1.1.1994, josta lukien tuo asetus oli kumottu, jälkeen (ks. edellä 16 kohta).

66. Valittaja vetoaa erityisesti erääseen edellä mainitun komitean kokouksen esityslistaan, jossa mainitaan, että komissio oli kuullut sitä, ei ad abundantiam, vaan pikemminkin noudattaakseen asetuksessa N:o 4028/86 säädettyä pakollista menettelyä.

67. Tältä osin muistutan, että näyttö tästä oli jo esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, joka totesi, että "se, että komissio on kuullut komiteaa, jonka kuulemisesta säädetään asetuksessa N:o 4028/86, ei osoita, että —— riidanalainen päätös perustuisi tähän asetukseen". [23]

68. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa määrittää asian tosiseikastoa eikä lähtökohtaisesti myöskään arvioida sitä selvitystä, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutunut. Silloin, kun tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja todistustaakkaa ja asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä sekä yleisiä oikeusperiaatteita on noudatettu, ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen näyttöarvoa —— . Lukuun ottamatta sitä tapausta, että tuo-

23 — Valituksenalaisen tuomion 158 kohta.

mioistuimelle esitetty selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tämä arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin". [24]

69. Koska valittaja ei vetoa yleisten periaatteiden tai todistustaakkaa koskevien menettelysääntöjen rikkomiseen eikä tosiseikkojen vääristelyyn, vaan esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ainoastaan samat todistustosiseikat kuin ensimmäisessä oikeusasteessa saadakseen ne uudelleen arvioiduiksi, minun on pakko katsoa, ettei tätä perustetta voida ottaa tutkittavaksi.

70. Ehdotan siis, että yhteisöjen tuomioistuin jättäisi kolmannen valitusperusteen tutkittavaksi ottamatta.

Neljäs valitusperuste

71. SAEV väittää neljännessä valitusperusteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että komissio saattoi laskea tuen vähennyksen määrän asetusta N:o 3699/93 soveltaen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sen mukaan erehtynyt varsinkin katsoessaan, että komissio oli vain analogisesti soveltanut mainittua asetusta. Valittajan mukaan tätä säädöstä on sovellettu suoraan ja tämä soveltaminen on ollut kalastussopimuksen vastaista, sillä siinä ei millään tavoin viitata siihen.

72. Valittajan perusteluiden ymmärtämiseksi on aluksi palautettava mieliin tämän asian kannalta merkitykselliset asetuksen N:o 3699/93 säännökset ja komission niistä esittämä tulkinta.

73. Kyseisen asetuksen liitteessä IV olevassa 1.1 kohdassa säädetään niiden tukien laskentatavat, jotka voidaan myöntää. Sen a alakohdassa yksilöidään ne enimmäismäärät, jotka voidaan myöntää kalastusalusten romutukseen ja yhteisyritysten perustamista varten. Sen b alakohdassa säädetään, etteivät maksetut palkkiot pysyvästä siirrosta kolmanteen maahan tai palkkiot siirtämisestä pysyvästi muuhun kuin kalastuskäyttöön yhteisön vesillä voi ylittää a alakohdassa tarkoitettuja romutuspalkkioiden enimmäismääriä alennettuna 50 prosentilla.

74. Komissio on nyt esillä olevassa asiassa katsonut, että se seikka, että valittaja on rikkonut taloudellisen tuen myöntämisedel-

24 — Asia C-330/01 P, Hortiplant v. komissio, tuomio 12.2.2004 (Kok. 2004, s. I-1763, 36 kohta). Ks. myös asia C-185/95 P, Baustahlgewebe v. komissio, tuomio 17.12.1998 (Kok. 1998, s. I-8417, 24 kohta), ja yhdistetyt asiat C-24/01 P ja C-25/01 P, Glencore ja Compagnie Continentale v. komissio, tuomio 7.11.2002 (Kok. 2002, s. I-10119, 65 kohta).

lytyksiä, ei muuta miksikään sitä tosiseikkaa, että viimeksi mainittu oli todellisuudessa luovuttanut *Ibsa Cuarto* -nimisen kalastusaluksen yhteisyritykselle. Näin ollen se päätti laskea sen tuen lopullisen määrän, johon valittajalla oli oikeus, siten, että se jätti luovuttamiseen liittyvän osan tuesta huomiotta vähennystä tehdessään. Tästä syystä se käytti perustana samanlaista yksittäistapausta koskevia asetuksen N:o 3699/93 säännöksiä. Näin ollen se laski, miten paljon valittaja olisi saanut asetuksen liitteessä IV olevan 1.1 kohdan a alakohdan nojalla, ja vähensi tämän jälkeen näin saatua lukua 50 prosentilla katsoen, ettei tämän toimenpiteen tuloksena saatua määrää pitänyt muuttaa, vaikka kalastusalus olikin poistunut Argentiinan vesiltä.

75. Valittaja väittää, että toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, tässä laskennassa on sovellettu suoraan asetusta N:o 3699/93. Näin on sen vuoksi, että komissio ei ollut käyttänyt kalastussopimuksen liitteenä olevaa taulukkoa laskiessaan tuen sitä kokonaismäärää, jota sitten piti vähentää 50 prosentilla asetuksessa N:o 3699/93 säädetyn perusteen vuoksi. Komissio oli käyttänyt tätä viimeksi mainittua jo laskiessaan sitä tuen alkuperäistä oletettua määrää, johon se sitten sovelsi vähennystä. Näin komissio oli perusteettomasti vahvistanut muuttumattomaksi jätettävän tuen osan pienemmäksi kuin sen olisi pitänyt.

76. Muistutan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa todennut, ettei riidanalaisen päätöksen perustana olevissa kahdessa säädöksessä (asetus N:o 4253/88 ja asetus N:o 3447/93) eikä kalastussopimuksessa ole erityisiä säännöksiä siitä tuen osasta, joka yhteisön kalastusaluksen luovutuksen vuoksi pitää maksaa. Se on päätellyt tästä, että "komissio, jota sitoi kantajalle kuuluvan tuen lopullista määrää laskettaessa ainoastaan suhteellisuusperiaate, on perustellusti voinut analogisesti tukeutua asetuksen N:o 3699/93 säännöksiin määrittääkseen sen summan, joka kantajalle kuului aluksen siirtämisen perusteella. Näin tehdessään se piti nimittäin huolta siitä, että kalastussopimuksen nojalla perustettua yhteisyritystä kohdeltiin yhdenmukaisesti asetuksen N:o 3699/93 soveltamisalaan kuuluviin yhteisyrityksiin nähden". [25]

77. Tämän valossa minusta vaikuttaa siltä, että nyt esillä olevaa valitusperustetta tutkittaessa on selvitettävä, onko edellä mainitun asetuksen säännösten analoginen soveltaminen nyt esillä olevassa asiassa järkevää ja sopivaa yhteisön taloudellisten intressien turvaamiseksi, vai onko sillä aiheutettu se, että lopullinen tuki on laskettu SAEV:n intressien kannalta suhteettoman vahingollisella tavalla.

78. Tältä osin huomautan, että yhteisyrityksen muodostamiseen sekä asetuksen N:o

25 — Valituksenalaisen tuomion 163 kohta.

3699/93 että kalastussopimuksen nojalla myönnetyillä tuilla on ainakin teoreettisesti kaksi osatekijää, joista toinen liittyy aluksen poistamiseen yhteisön rekistereistä ja toinen yhteisyrityksen taloudelliseen tukemiseen.

79. Vaikka onkin totta, että pelkkää asetuksen liitteessä IV olevan 1.1 kohdan a alakohtaa luettaessa ei ole mahdollista yksilöidä kunkin osatekijän merkitystä, on myös totta, että b alakohdan perusteella voidaan välillisesti päätellä, mikä on poistamiseen liittyvän osatekijän enimmäismäärä. Koska b alakohdassa näet säädetään, että alusten siirtämiseen pysyvästi muihin tarkoituksiin kuin yhteisyrityksen muodostamiseen voidaan myöntää tuki, jonka määrä ei voi ylittää a alakohdassa tarkoitettujen yhteisyritysten perustamiseen myönnettävien tukien enimmäismääriä alennettuna 50 prosentilla, tästä voidaan päätellä, ettei myöskään a alakohdassa tarkoitetun "monimutkaisen" tuen ollessa kyseessä aluksen luovutuksesta johtuva osatekijä ei voi ylittää 50 prosenttia kokonaismäärästä.

80. Kalastussopimuksessa puolestaan ei ole mitään sellaista seikkaa, jonka avulla tuen kahden osatekijän kokonaismäärät voitaisiin välillisesti määrittää. En näe mitään syytä siihen, että kalastusaluksen ominaispiirteiden pysyessä samoina sen poistamiseen liittyvälle osatekijälle pitäisi määrittää asetuksessa N:o 3699/93 säädettyä korkeampi enimmäismäärä, varsinkaan kun se rakenteellinen hyöty, jonka yhteisö saa poistamisesta on sama siitä riippumatta, mikä on kalastusaluksen lopullinen määränpää. Laivanvarustajan eri yhteyksissä saamien tukien kokonaismäärien välinen erotus johtuu mielestäni yhteisyrityksen taloudelliseen tukemiseen liittyvästä osatekijästä.

81. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis perustellusti katsonut, että komissio oli soveltanut asetusta N:o 3699/93 analogisesti suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

82. Lisään tähän, ettei valittaja voi väittää kärsineensä vahinkoa, sillä komissiolla ei ollut velvollisuutta vahvistaa poistamiseen liittyvää tuen osatekijää enimmäismäärän suuruiseksi. Asetuksen N:o 3699/93 liitteessä IV olevan 1.1 kohdan b alakohdassa säädetään nimittäin, että maksetut palkkiot kalastusaluksen pysyvästä siirrosta kolmanteen maahan tai palkkiot siirtämisestä pysyvästi muuhun kuin kalastuskäyttöön yhteisön vesillä *eivät voi ylittää* a alakohdassa tarkoitettuja romutuspalkkioiden enimmäismääriä alennettuna 50 prosentilla. Vaikka komissio olisi päättänyt käyttää kalastussopimuksen taulukkojen mukaista lähtöpalkkion määrää mieluummin kuin asetuksen taulukkojen mukaisia vähemmän anteliaita määriä, en usko, että suhteellisuusperiaate olisi estänyt komissiota vahvistamasta valittajalle kalas-

tusaluksen rekisteristä poistamisesta maksettavaa määrää samalle (tai alhaisemmalle) tasolle, jolle se sen tosiasiallisesti vahvisti. Se olisi perustellusti voinut käyttää mainitussa säännöksessä sille annetta harkintavaltaa ja vähentää tukea enemmän kuin 50 prosenttia.

83. Edellä esitetyn valossa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi neljännen valitusperusteen.

Viides valitusperuste

84. Valittajan mukaan komissiolla oli velvollisuus katsoa sen seikan, että *Vieirasa XII* -niminen kalastusalus oli poistunut Argentiinan vesiltä, johtuneen ylivoimaisesta esteestä, eli Argentiinan kalavarojen ehtymisestä ja Argentiinan viranomaisten asettamista kalastusrajoituksista ja -kielloista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, koska se on tehnyt tästä eroavan päätöksen.

85. Komissio väittää, ettei tätä valitusperustetta voida ottaa tutkittavaksi, koska valittaja ei ole ensimmäisessä oikeusasteessa vedonnut ylivoimaisen esteen olemassaoloon.

86. Tältä osin minun on heti huomautettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitettujen asiakirjojen perusteella valittaja ei ole ensimmäisessä oikeusasteessa esittänyt väitettä, joka perustuisi siihen, että komissiolla oli velvollisuus katsoa kyseisten asianhaarojen muodostavan ylivoimaisen esteen. Osassa, joka on otsikoitu "yhteisyrityksiä koskevan yleisen sääntelyn toissijaisesta soveltamisesta aiheutuvat ongelmat", valittaja on vain väittänyt, että tuen vähennyksen laskennassa käytetty laskentatapa on ristiriidassa sen seikan kanssa, että komissio on menettelyn kuluessa myöntänyt, että Argentiinan viranomaisten yksipuolisesti määräämistä kalastuskielloista aiheutunut Argentiinan vesiltä poistuminen muodosti ylivoimaisen esteen. [26]

87. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin myöntänyt, että kantaja oli ensimmäisessä oikeusasteessa väittänyt, että "poistuminen Argentiinan vesiltä oli välttämätöntä, koska Argentiinan yksinomaiseen talousvyöhykkeeseen kuuluvat kalavarat olivat ehtyneet ja koska Argentiinan viranomaiset olivat määränneet kalastusta koskevista kielloista tai rajoituksista". [27]

26 — Ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyn kannekirjelmän 105 kohta.

27 — Valituksenalaisen tuomion 123 kohta. Kursivointi tässä.

88. Ei siis voida pitää täysin mahdottomana, että kyseisellä perusteella kehitellään edelleen ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyä väitettä. En kuitenkaan aio laajasti käsitellä tätä kysymystä, sillä tämä argumentti/väite on minusta joka tapauksessa selvästi perusteeton. [28]

89. Riittää nimittäin kun muistetaan, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "ylivoimaisen esteen käsite ei rajoitu ainoastaan ehdottomaan mahdottomuuteen, vaan se on ymmärrettävä sellaisina epätavallisina ja ennalta arvaamattomina olosuhteina, joihin toimijan ei ole ollut mahdollista vaikuttaa ja joiden seurauksia ei olisi voitu välttää kaikesta noudatetusta huolellisuudesta huolimatta". [29] Kuten komissio on perustellusti huomauttanut, vaikka haluttaisiinkin myöntää, että kalastusvarojen ehtyminen ja sen vuoksi toteutetut rajoittavat olisivat epätavallisia olosuhteita, niitä ei varmastikaan voida pitää ennalta arvaamattomina. Mielestäni valittajan tässä valitusperusteessa esittämät lisäväitteet voidaan siis jättää tutkimatta ja todeta, ettei kyseisiä olosuhteita voida pitää ylivoimaisena esteenä.

28 — Ks. asia C-23/00 P, neuvosto v. Boehringer, tuomio 26.2.2002 (Kok. 2002, s. I-1873, 51 ja 52 kohta), josta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat prosessiekonomisista syistä hylätä pääasian eikä niiden tällöin tarvitse ratkaista vastaajan esittämiä oikeudenkäyntiväitteitä.

29 — Asia C-208/01, Parras Medina, tuomio 17.10.2002 (Kok. 2002, s. I-8955, 19 kohta, oikeuskäytäntöviittauksineen).

90. Edellä esitetyn valossa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi viidennen valitusperusteen.

Kuudes valitusperuste

91. Viimeisessä valitusperusteessaan SAEV väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut kalastussopimusta todetessaan, että "yhteisön taloudellisen tuen saajia sitoo ilmoitus- ja lojaalisuusvelvollisuus — — joka on erottamaton osa tällaisten tukien järjestelmää ja joka on kyseisen järjestelmän toiminnan kannalta olennainen [ja jonka] perusteella kantajien olisi pitänyt ilmoittaa komissiolle hankkeiden täytäntöönpanossa ilmenneistä ongelmista". [30]

92. Valittajan mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on erehtynyt myös katsoessaan, että "yhteisyritysten käyttämät alukset eivät joka tapauksessa olisi saaneet poistua Argentiinan yksinomaiselta talousvyöhykkeeltä ilman komission ennakolta antamaa suostumusta, koska Argentiinan kalavarojen hyväksikäyttö tai jalostus oli yksi niistä pääedellytyksistä, joita yhteisön taloudellisen tuen myöntämiselle oli asetettu". [31]

30 — Valituksenalaisen tuomion 124 kohta.

31 — Valituksenalaisen tuomion 125 kohta.

93. Valittajan mukaan Argentiinan viranomaisten sille nimenomaisesti myöntämä lupa riitti jo sinänsä laillistamaan poistumisen Argentiinan vesiltä, kun otetaan huomioon, että kalastustoimintaa koskevien yksityiskohtaisten määräysten antaminen kuului yksin näille viranomaisille ja että komissiolle oli kuitenkin ilmoitettu tapahtuneesta sekakomission välityksellä.

94. Valittaja väittää lopuksi, että koska yhteisyritysten liittymä oli ilmoittanut komissiolle kalastusvarojen ehtymisestä ja Argentiinan viranomaisten toteuttamista toimista, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin erehtyi todetessaan, että "asianmukaisten tietojen perusteella komissio olisi kalastussopimuksen 9 artiklan 1 kohdan perusteella voinut ryhtyä mahdollisiin toimenpiteisiin mukauttaakseen kalastussopimusta uusien olosuhteiden mukaiseksi". [32]

95. Minä puolestani muistutan, että toista valitusperustetta tutkiessani olen jo tehnyt sen päätelmän, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti pitänyt riidanalaista päätöstä yhteisön yksipuolisena toimena (ks. edellä 56 kohta). Lisään siis enää vain, että, kuten komissio on perustellusti todennut, asetuksen N:o 4253/88 24 artiklan mukaan hankkeen jokaiselle merkittävälle muutokselle on saatava komission lupa. Koska riidanalainen päätös kuuluu kalastussopimuksen yhteisöä koskevaan osaan, pelkällä Argentiinan viranomaisten luvalla ei voitu korvata komission puuttuvaa myötävaikutusta.

96. Muistutan yhdessä yhteisöjen tuomioistuimen kanssa lisäksi siitä, että "yhteisön varojen tarkoituksenmukaista käyttöä koskevan valvontajärjestelmän asianmukaiselle toiminnalle on olennaista, että tuenhakijat toimittavat komissiolle luotettavia tietoja, jotka eivät ole omiaan johtamaan tätä harhaan". [33]

97. Tämän tiedonanto- ja asianmukaisuusvelvoitteen rikkomisesta seuraa jo sellaisenaan se, että komissiolla on valta vähentää myönnettyä tukea, eikä tällöin ole tarpeen ottaa huomioon sitä mahdollisuutta, että se saa tiedot muista lähteistä eikä niitä seurauksia, joita tällaisten tietojen toimittamisesta voi aiheutua.

32 — Valituksenalaisen tuomion 124 kohta.

33 — Asia C-500/99 P, Conserve Italia v. komissio, tuomio 24.1.2002 (Kok. 2002, s. I-867, 100 kohta), jolla vahvistetaan asiassa T-216/96, Conserve Italia v. komissio, 12.10.1999 annettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (Kok. 1999, s. II-3139, 71 kohta). Ks. myös asia T-180/00, Astipesca v. komissio, tuomio 17.10.2002 (Kok. 2002, s. II-3985, 93 kohta) ja asia T-180/01, Euroagri v. komissio, tuomio 28.1.2004 (Kok. 2004, s. II-369, 83 kohta).

98. Edellä esitetyn perusteella ehdotan siis, että yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi myös valittajan esittämän viimeisen valitusperusteen.

Loppupäätelmä

99. Koska kaikki SAEV:n esittämät valitusperusteet ovat mielestäni sellaisia, että ne on joko jätettävä tutkittaviksi ottamatta tai perusteettomina hylättävä, ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi kanteen kokonaisuudessaan.

IV — Oikeudenkäyntikulut

100. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan nojalla ja koska olen päätynyt esittämään, että valitus hylättäisiin, katson, että valittaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

V Ratkaisuehdotus

101. Edellä esitetyistä syistä ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-44/01, T-119/01 ja T-126/01, Eduardo Vieira, SA ym. vastaan komissio, 3.4.2003 antamasta tuomiosta tehdyn valituksen ja velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut molemmissa oikeusasteissa.